

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelj in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 80.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 18.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži vsamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.552.

Persekucija uradništva.

Ni bolj politično ogabnega dejanja kakor je persekucija uradništva. Zakaj v tem dejanju so združene vse slabe strani in niti ene dobre plati ni v njem.

Persekucija uradništva zadene le socialno slabotne. Kdor je denarno dobro podprt, ta se lahko vsaki persekuciji samo smeji, ker prav gotovo ne plačuje država svojih uslužbencev tako dobro, da bi bilo treba za državno službo jokati. Že v tem dejstvu se vidi vsa nemoralnost uradniške persekucije, ker je to edina kazen, ki se ne odmerja po krivdi, temveč po blagostanju poedinca, pri čemur so bogati kazni prosti, reveži pa obsojeni drakonično.

Toda persekucija uradništva je tudi brezmiselnost. Škoduje mnogim, cele rodline spravljajo v obup, ne koristi pa nikomur. Če je zadoščeno nizkotni materialnosti kaknega političnega šarlatana — ker samo šarlatani segajo po takih sredstvih — vendar ne bomo rekli, da je s tem komu pomagano. Pač pa ima od persekucije država direktno škodo. Če je bil v Ljubljani upokojen ravnatelj Šega, potem s tem vendar ni njegovo mesto odpravljeno, temveč država mora imenovati na njegovo mesto drugega in poleg tega plačevati inž. Šegi še pokojnino. V zadostitev nemoralne maščevalnosti se tako razmetava državni denar.

Niso pa s tem izčrpani grehi uradniške persekucije. Tudi uradnik je državljani in po zakonu in ustavi ima vse državljanske pravice. Zlasti pa ima to pravico, da se kot volilec izreče za to ali drugo stranko. Zakonolomstvo najgrše vrste je zato, če kdo preganja uradnika vsled njegove politične pripadnosti. Konfuznost, da ne rečemo kaj drugega, prve vrste pa je, če se preganja uradnik vsled njegove pripadnosti k državotvornim strankam. V slučajih Herbst, Ribarič, Pečovnik, Šega, pa se je to zagrešilo.

Star rimski pregovor, da je pravica fundament države, ni nobena fraza in država, kjer izgubi pravico veljavo, ta država je odigrala. Persekucija uradništva pa je prva stopnja za razveljavljanje pravice in zato sega po persekuciji uradništva samo politični desperado, nikdar pa je ne uporablja patriot. Niti najmanj pa ne konstruktiven državnik. Naloga pozitivne politike je, da pridobiva državni misli pristaše. Kako pa naj se navduši za državo uradnik, ki je vestno vršil svojo službo in ki je preganjan zato, ker je uporabil svojo volilno pravico, ki je za dobrega državljana dolžnost.

Tisti žalostni politiki, ki so pričeli preganjati uradništvo, mislijo, da bodo s persekucijo uradništva tako preplašili uradnike, da bodo ubili odpor proti sebi. Kakšna naivnost! Kaj pa potem, če bi tudi dosegli, da bi prav vsi uradniki vstopili v SDS. Ali bi mar s tem pri volitvah zmagali? Saj predstavlja uradništvo vendar le neznatno manjšino, saj odločajo pri volitvah vendar drugi stanovci! G. Puelja udarite, ki organizira kmete za boj proti vam, g. Korošca udarite, ki vam je vzel ljubljanski mandat in potem bo imela vaša persekucija nekaj zmisla. Toda tem svojim glavnim nasprotnikom ne morete ničesar storiti in zato se znašate nad ubogimi uradniki! Oh, kako ste nizki!

Naši mladini bodo skušali svoje dejanje olepšati s stereotipnimi napadi na klerikalce. Kričali bodo: Kaj pa tedaj, ko so klerikalci preganjali napredno uradništvo! Značilno je, da je razsodnost

Včerašnja seja skupščine.

Beograd, 23. marca. Včeraj se je pričela v Beogradu zgodovinska seja narodne skupščine. Za sejo je vladalo veliko zanimanje in nervoja v vseh političnih krogih. Cel dan in pozno v noč je trajalo delo narodne skupščine. Na koncu seje narodne skupščine je bilo verificiranih okoli 220 nespornih mandatov. Pred sejo narodne skupščine se je vršila seja vlade in seja bloka. Na seji bloka je bilo sklenjeno, da prečita Davidović besedilo sporazuma. Diskusija v narodni skupščini je bila zelo živahna in je končala s pretepom. Danes se bo seja narodne skupščine nadaljevala. Na dnevnem redu je razprava o spornih mandatih.

POTEK VČERAŠNJE SEJE.

Seja se je pričela ob devetih. Predsednik odpravlja diskusijo o nespornih mandatih. Vsakemu govorniku dovoli samo pol ure govora. Poročevalec vladne večine Simonović prečita poročilo vladne večine, dr. Polić pa čita poročilo manjšine. Nato je dobil besedo

Davidović.

V skupščini je nastala popolna tišina. Gospoda! Ne morem priznati legalnosti izvršenih volitev, ker takih volitev še ni bilo niti v mali predvojni Srbiji, niti v sedanjih razširjeni domovini. Zakon je izgubil veljavo in ustava se ne spoštuje. Državlanske pravice so poteptane. Pridobitve mnogih generacij so zaigrane. Cilj naših prizadevanj je bil, da se uredi naše notranje razmere in da se vpostavi ugled naše domovine v tujini.

Dve politiki sta bili v boju. Prva politika je za sporazum na osnovnih načelih demokracije, vlada pa je šla v volitve za politiko trde roke, ki je postala polagoma politika barbarstva. Mi smo dobili večino glasov za politiko sporazuma, vlada pa je dobila le manjšino. Dokaz, da narod hoče sporazum. Na volitve se je šlo za in proti sporazumu. Vlada ni smela nastopiti očitno proti sporazumu in si je zato izmislila boljševisko opasnost. Minister Ninčić je odpoštoval v inozemstvo, kjer je iskal pomoč za protiboljševiško fronto. Pozvali so celo Cankova na pomoč. Pravi komunisti so favorizirani, a izmišljeni so preganjani. Zadosti je le, da se da kakšna komunistična obiležja, pa se proglasi nad njo zakon o zaščiti države. Skratka: Komuniste je napravila vlada.

Gospoda! Mi smo šli na volitve z geslom za sporazum in dobili smo večino. Zato imamo pravico, da to politiko nadaljujemo tudi po volitvah.

Morem reči, da je ta program skoraj že dovršen. Smatram za svojo dolžnost in pravico, da ta program v imenu vseh, ki so ga sprejeli, prečitam.

nekaterih »naprednjakov« tako velika, da si upa kdo zagovarjati s tako budalastim argumentom. Če so klerikalci grešili, ali je zato dovoljeno tudi liberalcem, da greše? Ali se bo tat pred sodiščem zagovarjal s tem, da so kradli tudi drugi? Tak žalosten argument je v resnici prihranjen mladini.

In da bo nizkotnost mladinske persekucije uradništva popolna, treba omeniti to, da so jo zakrivali oni, ki so nekoč na vsa usta kričali, da so edini zastopniki uradništva. Bi bili res radovedni, kako bi pogledali uradniki prof. Reisnerja, če bi kot kandidat govoril o potrebi persekucije uradništva.

Nato prečita Davidović

Program bloka narodnega sporazuma in seljačke ljudske demokracije.

I. Parlamentarne stranke, ki so bile dosedaj združene pod naslovom opozicijski blok, so osnovale stalno politično zajednico pod imenom »Blok narodnega sporazuma in seljačke ljudske demokracije« in nastopajo v narodni skupščini kot celota v vseh vprašanjih, v katerih gre za velika politična vprašanja te zajednice.

Organi bloka so: predsednik, ožji in širši izvrševalni odbor in skupna seja narodnih poslancev.

II. Ta blok je vzel za podlago svojega delovnega programa deklaracijo Davidovićeve vlade od 12. avgusta 1924, katera deklaracija bi se imela dopolniti z drugimi potrebnimi zakonskimi predlogi, zlasti z zakonom o jamstvu sodne neodvisnosti, o tiskovni svobodi in o svobodi sestajanja in združevanja, z zakonom o samoupravi kmetijskih in mestnih občin. Način izvajanja poslednjih volitev dokazuje nujnost zakona, po katerem bi se zaščitila v bodoče volilna svoboda. Moram poudariti odgovornost organov, ki izvajajo volitve. Poostriži je treba kazni za prestopke proti volilni svobodi, določiti je treba pospešeno postopanje proti sedanjim krivcem, verifikacijo mandatov pa ima izvršiti sodišče.

III. Osnova političnega dela sestoji iz programatičnih načel, ki so bila deloma že objavljena v poročilu predsedništva HRSS z dne 29. septembra 1924.

1. Stranke bloka, stoječe na načelu ravnopravnosti vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev, so edine v tem, da je država SHS celota, v kateri pa se ima notranja ureditev izvesti s sporazumom Srbov, Hrvatov in Slovencev po že deloma izraženih načelih.

2. Definitivno izvajanje narodnega sporazuma normalnim zakonitim putem na podlagi demokratske vladavine je na najpopolnejši način mogoče samo s parlamentarno monarhijo po angleškem vzoru, zasnovano in zgrajeno na podlagi narodne suverenosti.

3. Naša država mora biti slika ljudski demokraciji, urejena po sistemu selfgovernmenta in samouprave od najmanjših občin pa do parlamenta.

4. Pristojnost skupnega parlamenta in drugih narodnih zastopstev in odnošaji njim odgovornih organov morajo biti določeni po ustavi.

5. Blok v celoti in poedine stranke v njem so edine v tem, da je njih politika popolnoma samostojna in določena edino le od interesov naroda. Zato smatramo za nujno, da se prekinejo vsake zveze z inozemstvom. Interese naroda pa je

Dosti grehov so že zagrešili mladini, toda sedanja persekucija uradništva je eden najbolj grdih. Kakor da bi hoteli povedati Sloveniji, da se bliža konec njihove gloriole, da si v svojem obupu ne znajo pomagati drugače, kakor bankrot, ki pred samomorom uprizori orgijo.

Ampak tak zadnji mortij ne prepreči bankrota, ne zmanjša sramote, temveč jo poveča, ker ni drugega ko jok moralno slabotnega.

In zato bo zgodovina dodala bilanci mladinskih grehov še najbolj ogaben greh — persekucij uradništva.

treba spraviti v sklad z ideali človečnosti in z mednarodno težnjo po trajnem miru.

6. Blok izključuje diktaturo vsake vrste. Stoji v politiki na načelu narodnega sporazuma in seljačke ljudske demokracije. V gospodarskih vprašanjih pa stoji na stališču stanovskega sporazuma in sodelovanja.

7. Blok bo izvajal vse konsekvence družabne reforme in priznava nedotakljivost privatne lastnine, ki pa se ne sme socialno zlorabljati. Gospodarsko življenje našega naroda, posebno kmetijskega se ima razvijati v zmislu zadržnih načel.

Ta sporazum so podpisali za demokratsko stranko: Davidović, za SLS Korošec; za HRSS Pavle Radić in za JMO Hrasnica.

(Opozicija burno ploska, dočim radikali protestirajo.)

Nato nadaljuje Davidović.

Ta program so sprejele vse stranke bloka. S tem je podana garancija, da bo ta program tudi izveden. Prečitati pa sem ga moral predvsem iz dveh razlogov: Prvič, da dokažem, da je sporazum mogoč in drugič, da dokažem, da politika nasilja ne bo trajno mogoča, ker vsaka sila je le začasna. Ako je bila kedaj čvrsta roka, tedaj je bila v Srbiji pred dvanajstimi desetletji, ko so vladali spahije. Nato pa je prišel Črni Jurij in jih vrgel. Sedaj pa je naša država razdeljena na dve dahi: Pašić-Pribičević. Pašić je vzel obe Srbiji, Srem, Vojvodino, Bosno in Hercegovino, Črno goro in Dalmacijo, Pribičević pa ostalo.

Nato govori Davidović o falzificiranju narodne volje s strani vlade in o četah Petra Mrkonjića, v katerih se nahajajo same »vucibatine« in ki ne vedo, kaj je svoboda. Govori o terorju za časa volitev ter navaja najbolj drastične primere. To ne bo moglo ostati brez posledic. Volitve so se vršile pod obznanje. Takih volitev ni bilo nikdar in sedaj skušate dokazati, da so bile svobodne. (Predsednik opominja Davidovića, da konča svoj govor.)

Velika kleveta je, če se trdi, da so se vršile volitve pod vplivom macedonskega in kosovskega komiteta. Predvolitveni teror razumem, ne morem pa razumeti, če se uporablja še po volitvah. Ali se vlada ne boji posledic? Ker naj si zapomni, da je narod ko oblak, ki blagodejno orosi polja, ki pa more tudi zrušiti vse.

Po incidentu, ki ga je izzval Subotić, ker je hotel zagovarjati delo čete Petra Mrkonjića, je govoril Uzunović.

Na dolgo in široko odgovarja Davidoviću in pravi, da sporazum na tej podlagi ni mogoč. Med njegovim govorom je prišlo do burnih scen.

Seja je bila ob pol dveh popoldne prekinjena in se je nadaljevala ob štirih. Na popoldanski seji je govoril najprej Hohnjec. Navaja vse slučaje terorja v Sloveniji. Pride do ostrega spopada med Hohnjecem in dr. Pivkom.

Nato je govoril dr. Bazala. Njegov govor je bil poln senzacij in je dal povod k pretepu. Radikali so napadli dr. Bazalo, ki je ostal miren. Slišali so se klic: »Majku vam madžarsku in švabsku, opozicija pa je vpila: Dol z nasilniki in lopovi.« Rad. Pinkulac je udaril Bazalo po glavi, rad. Srečković pa ga je sunil v oko. To je bil splošen signal za pretep. Ministri odidejo. Predsednik prekine sejo in pričela se je prava bitka.

Ob 6.20. se je seja zopet nadaljevala. Predsednik zahteva, da se dr. Bazala opraviči. Bazala pravi nato, da je beseda narodni zastopnik, zaradi te besede je namreč nastal pretep, splošno rabljiv izraz. Seja je bila še enkrat prekinjena. Govorili so še Paleček, Kulenović, Grgorović in Angelinović, ki je v imenu opozicije predlagal, da naj se vsi mandati razveljavijo.

Nato je bilo z vladnimi glasovi sklenjeno, da se vseh 220 nespornih mandatov verificira. Seja je bila zaključena ob enih ponoči in se nadaljuje danes ob 10.

Nov neuspeh mladinov.

Občni zbor trgovskega gremija v Mariboru odobrava stališče g. Jelačina ml. glede nevtralnosti gremija.

V soboto 21. t. m. se je vršil občni zbor trgovskega gremija za mesto Maribor, ki ga je otvoril načelnik g. V. Weixel ter pozdravil navzočega načelnika Zveze trg. gremijev g. Jelačina ml. in ostale zborovalce, okoli 60 po številu. Vršila se je mirna in stvarna debata o vseh točkah dnevnega reda. Najvažnejši predmet razprave pa je bilo vprašanje ustanovitve bolniške blagajne za samostojne trgovce v Mariboru in event. nakup sanatorija v Mariboru, ki je last Ljublj. kred. banke. V debato so posegli mnogi člani zborovalci kakor tudi g. Jelačin ml., ki je podal pojasnila glede sanatorija. Izvoljen je bil poseben odbor, ki bo zadevo temeljito preštudiral ter podal svoje poročilo izrednemu občnemu zboru, da bo končno sklepal o tem vprašanju.

Na to se je javil k besedi g. Jelačin ml., da pada načelno izjavo radi napadov in političnih nezaupnic proti njegovi osebi. Kakih pet političnih zagrizencev in agitatorjev SDS je hotelo motiti ob

početku njegov govor in zapustiti zborovalno dvorano misleč, da jim bo ostalih 50 zborovalcev sledilo. Ti pa so lepo mirno ostali na svojih sedežih in zahtevali, da se posluša izjavo g. Jelačina. Tedaj so tudi oni politični agitatorji ostali v dvorani ter imeli priliko slišati stvarno argumentacijo g. Jelačina ml., ki je odklonil poskus zanesti politiko v trgovsko organizacijo. Za svoje strokovno delo nikdar ni iskal hvale, ugotavlja pa neumestnost neke »nezaupnice«, ki so jo nekateri politični eksponenti izvalili na nekem nekompetentnem gostilniškem sestanku v Mariboru. Stanovske organizacije bodo uspevale le tedaj, če jim ohranimo strogo nevtralnost in izločimo iz njih za vedno vsako politiko. Zborovalci so glasno in živahno pritrdili in odobravalni objektivna izvajanja g. Jelačina. Ko je nemoteno končal svoj govor, so ga zborovalci pozdravljali z živio klici in mu čestitali na uspehu. Oni maloštevilni pa, ki so vprizorili proti njemu znano gonjo, so poparjeni odšli.

Persekucije uradništva se nadaljujejo.

Zopet moramo poročati o novem dokazu mladinske maščevalnosti. Ravnatelj Šega je upokojen.

Nezaslišana je bila premestitev učitelja in sokola Herbsta, škandal je bila premestitev profesorjev Ribariča in Pečovnika, toda upokojitev ravnatelja Šega je krona predrznosti, višek neumnosti. Premestitev prof. Ribariča in Pečovnika je bila vsaj deloma razumljiva. Zavladal je režim, ki je znan po svoji maščevalnosti in prof. Ribarič ter Pečovnik sta odkrito nastopila proti temu režimu ter bila kandidata na protirežimski listi. Samo zato pravimo, da je bila premestitev obeh vsaj deloma razumljiva.

Čisto drugačna pa je stvar z ravnateljem Šego. On je bil med ustanovitelji narodne radikalne stranke v Sloveniji. In to v onih časih, ko so bili mladini v najostrejši opoziciji z radikali, ko je pisalo »Jutro«, da »vodi radikalna ideja, sloneča na premoči srbstva, na sili orožja in koruptivne zlorabe državne moči v doglednem času do razpada države«, da je radikalna stranka, ona »stranka, ki krivično in brez usmiljenja preganja ljudi nasprotnih strank, ki so delovali za državno in narodno edinstvo« (»Jutro« z dne 1. marca 1923.) V teh časih je nastopil na narodno radikalno stranko inž. Šega in se kljub dnevnim napadom v »Jutru«, »Pondeljku« in drugih mladinskih reptilih neumorno trudil za razširjenje narodne radikalne stranke v Sloveniji. Bil je eden njenih najodličnejših funkcionarjev, blagajnik akcijskega odbora in popreje, ko je bila organizacija stranke izvedena, blagajnik stranke. To mesto je sicer kasneje odložil, toda samo vsled tega, ker ni hotel, da bi se moglo reči, da hoče uplivati na podrejene uslužbenke, da morajo stopiti v stranko. Toda organiziran radikal je ostal še naprej in ko je prejel upokojitveni dekret, je imel v žepu legitimacijo s Pašičevo sliko.

Povdarjamo, da je bil inž. Šega vedno zaveden Slovenec in zato je bil pred vojno skoraj vedno nastavljen v nemških krajih. Vsakdo od nas ve, da ni

bilo pred vojno sijajnejšega spričevala za nacionalno zavednost železniškega uradnika kakor to, da je bil premeščen v nemški kraj.

Službena kvalifikacija inž. Šega je bila prvovrstna in značilno je to, da mu je bilo pred kratkim ponudeno višje mesto, samo če »presedla«, če tudi z mladinskiimi volkovi. In ker tega inž. Šega kot značajan mož ni hotel storiti, je bil upokojen in da bo mera krivice polna — po starem.

Nezaslišana je upokojitev inž. Šega in vsa poštena javnost proti njej protestira z vso odločnostjo. Naj ne mislijo mladini, da je protest te javnosti brez pomena.

Nič zato, če imajo danes mladini močeren tisk, nič zato, če imajo vso moč in tudi nič zato, če jim je danes Slovenija izročena na milost in nemilost. Protest javnosti se bo vseeno uveljavil in neusmiljeno zdecimiral mladinske vrste, zakaj sramota bo za vsakogar, ki pripada stranki, ki ne pozna drugega ko nizke maščevalnosti!

Čudimo pa se radikalni stranki, da more mirno gledati, kako se preganjajo njeni najodličnejši pristaši. Nam je končno vseeno, kako uspeva radikalna stranka v Sloveniji in to skrb prav radi prepustimo njej sami. Toda čudimo se tej nemoralnosti, da dovoljuje radikalna stranka, da se preganjajo njeni pristaši na ljubo kliče, ki je pripravljena vsak hip izdati radikale, samo če bi ji to prineslo kako strankarsko korist.

Poudarili bi samo še eno stvar: Radikalna stranka velja v Sloveniji kot čisto srbska stranka. Če kaže sedaj radikalna stranka tako neverjetno nezvestobo celo do onih svojih pristašev, ki so se za njo eksponirali, potem naj ne misli radikalna stranka, da bo šla ta njena nezvestoba samo na njen račun. Ne, šla bo tudi na račun Srbov! In na to dejstvo bi opozorili radikalne voditelje še posebej!

Upokojitev inž. Šega je tudi škandal za radikalno stranko in s to konstatacijo končamo.

Shod stanovanjskih najemnikov.

V soboto zvečer se je vršil v veliki dvorani hotela Union protestni shod stanovanjskih najemnikov iz Ljubljane in okolice radi rešitve stanovanjskega vprašanja. Shod je bil dobro obiskan. Udeležilo se ga je kakih 1500 oseb.

Zborovanje je otvoril predsednik društva g. Vencelj. Podal je izčrpno sliko težavnega položaja stanovanjskih najemnikov in podnajemnikov. Povdarjal je, da dosedaj še nobena vlada ni storila ničesar bistvenega za rešitev stanovanjske krize. V Ljubljani bi bilo potrebnih kakih 800 stanovanj. Kljub občutljivemu pomanjkanju stanovanj je še vedno mnogo državnih uradov po privatnih hišah. Država naj zida za urade lastna poslopja. Treba je priznati, da je ljubljanska mestna občina storila že precej za olajšanje stanovanjske bede. Pa to še vedno ni dovolj. Dokler ne preneha stanovanjska mizerija popolnoma, naj ostane stari stanovanjski zakon v veljavi.

Drugi govornik, g. Makuc, je ožigosal po-

stopanje nekaterih hišnih gospodarjev z najemniki. Tudi on je zato, da ostane stari stanovanjski zakon v veljavi, zakaj brez zakona, ki nas ščiti, bi hišni gospodarji najemnike preveč izkoriščali.

Končno je prečital društveni predsednik sledečo resolucijo: »Na protestnem shodu zbrani stanovanjski najemniki in podnajemniki iz Ljubljane in predkrajev ugotavljajo: Po vojni se v Ljubljani ni zgradilo prirastku primerno število stanovanj. Zato se stanovanjska kriza vedno bolj poostrejuje. Veljavni zakon, ki je bil sprejet leta 1927, zakaj niti misliti ni, da bi se do takrat zgradilo dovolj stanovanj, ker investicije ne nudijo sigurnosti in rentabilnosti. Zato pa zahtevamo, da se podaljša dosednji stanovanjski zakon za eno leto. Med tem časom naj se stilizira nov zakon, in sicer s sodelovanjem najemnikov. Nobena deložacija se ne sme izvršiti predno nima najemnik nakazanega drugega stanovanja. Odklanjamo tudi razteg-

ljive pojme o nemoralnem vedenju in žaljenju hišnega gospodarja kot vzrok za upokojitev. Invalidom in vojnim sirotam, ki so hišni lastniki, naj se dovoli svobodno razpolaganje s stanovanji samo pod pogojem, ako poskrbe za to, da se nakaže deložirancu drugo stanovanje. V novi zakon naj se sprejme tudi zaščita poslovnih prostorov. Hišni najemniki ugovarjajo v zakonskem načrtu predvidenim zvišanjem najemnin, ker sedanjí dohodki delavcev, državnih uslužbencev in upokojencev ne dovoljujejo še večjih izdatkov kakor so sedanjí.

Resolucija je bila sprejeta z glasnim in velikim odobravanjem.

SHOD ORJUNE.

V soboto zvečer ob 7. uri se je vršil pred Narodnim domom nacionalistični shod. Otvoril ga je predsednik ljubljanskega oblastnega odbora Orjuna inž. Kranjec. Podal je besedo predsedniku direktorja Orjuna dr. Ljubu Leonticu, ki je izvajal med drugim:

»Preobloženi smo s sejami in predpripravi za majski kongres v Beogradu, vendar čutim za dolžnost, da pozdravim to divno Ljubljano, to prekrasno Slovenijo, to žarišče ideologije Ilirizma. Po vsem neizmernem trpljenju smo občutili potrebo, da se zavemo svojega slovanstva. Iz Ljubljane je vzniknila velika orjunaška ideja in od tu se je razširila naprej do Zagreba in Beograda. Veliko krivico delajo danes nam, predvojnemu Jugoslovenom in nositeljem velike ideje jugoslovenske. Vsak Orjunaš čuti danes v svojem srcu samo in edino integralno Jugoslovenstvo. Nadstrankarska organizacija smo; nobene stranke in nobenega režima, ki ne čuti in ne deluje samo čisto in nesebično jugoslovensko, Orjuna ne podpira in ga ne bo nikdar podpirala. Naše delo obstoji v vzajemnosti in bratstvu, v stremljenju za edinstveno in srečno Jugoslavijo, v nepopustljivi borbi proti separatizmu, hegemonizmu in korupciji. Nikdar ne bomo sklepali nobenega kompromisa z onimi, ki tišče našo državo navzdol. Vse jugoslovenske kolonije po vsem svetu, v Ameriki itd. so z veseljem in upanjem pozdravile postanek Orjuna v domovini, preko morja in še dalje je segel glas in dih. In le eno so občutili v tem klicu: Do popolne zmage jugoslovenstva ali v smrt. Taka je bila in je še danes trdna odločitev vsakega Orjunaša. Taka organizacija, kot je Orjuna, ne pozna nobene stranpoti, ona ne more nikdar poginiti, ampak edino le zmagati. Naša historija še ne pozna slične organizacije. Zato se ne bojimo nikakih žrtev, nobenega boja za uresničenje in ustvaritev mogočnega, edinstvene Jugoslavije. V to ime vam kličem: Živela Jugoslavija.

Nato je govoril podpredsednik direktorja Orjuna Niko Bartulović, upravnik splitskega gledališča, ki je predvsem poudarjal edinstvo in slogu, ker le v tem je bodočnost. Kot tretji govornik je nastopil oblastni čelnik vojvodinskih Orjun Dobroslav Jevdjević, ki je pozdravil Ljubljano in Orjuna v imenu srbskih nacionalistov ter opomnil zborovalce na neizmerne žrtve bojnih poljan, katerih kri ne sme biti zastoj prelit in želi, da se čimprej popolnoma uresniči sen in živa želja padlih borecev.

Nato je inž. Kranjec zaključil zbor. Iskreno bi želeli, da bi se lepe besede Leontića o jugoslovenstvu globoko vtisnile v spomin vseh nacionalistov. Jugoslovenstvo je še vedno program in da še ni uveljavljeno, je krivda onih, ki so danes na vladi!

Politične vesti.

— **Šumadija za verifikacijo radičevskih mandatov.** V Šumadiji postaja vedno močnejše mnenje, da je treba vse mandate HRSS potrditi. Srbski kmet, ki je odločen monarhist, je bil preje zelo proti Radiću, ker je ta nastopal proti monarhiji. Sedaj pa, ko so se radičevci izjavili za monarhijo, zahtevajo srbski kmetje vedno bolj odločno, da se vsi mandati HRSS potrdijo. Značilno je, da ni v verifikacijskem odboru nastopil niti eden od vodilnih radikalnih poslancev. Nastopali so samo tretjevrstni poslanci, dočim so se vse drugi ogibali vsaki izjavi v tem perečem vprašanju. Merodajno za nadaljnjo stališče radikalne stranke bo izjava, ki jo prečita Davidović. Ni izključeno, da bi pod njenim utisom, radikali popolnoma izpremenili svoje stališče.

— **Samostojni demokrati v skripleci.** Nobena stranka ni v tako mučnem položaju ko samostojno demokratska. Če razveljavijo radikali vse radičevske mandate, potem postanejo samostojni demokrati radikalom nepotrebni in postala bi skoraj parlamentarna nujnost, da prevzamejo vlogo opozicije. Če pa bodo radičevski mandati verifikirani, potem je položaj tak, da mora priti do novih volitev ali pa do kompromisa z opozicijo. Eno ko drugo je za samostojne demokrate skrajno neugodno. Zato bi samostojni demokrati hoteli, da bi bilo samo nekaj radičevskih mandatov nepotrjenih. Čeprav bi mogli biti jeziček na tehtnici, vendar te prednosti svojega položaja ne morejo izrabiti, ker je še nerešena afera Thurn-Taxis. S to afero imajo radikali samostojne demokrate popolnoma v roki.

— **Interesantna polemika se je razvila med »Politiko« in »Samoupravu«.** »Politika« je trdila, da bi smela vladna večina razveljaviti mandate HRSS šele tedaj, če bi sodišče razsodilo, da so radičevci komunisti. Ker je »Samouprava« proti tej tezi nastopila, je odgovorila »Politika« v uvodniku, v katerem med drugim pravi: »Isti dokazilni material je izročila vlada sodišču in Narodni skupščini. Mogoče so torej dve sodbi v isti stvari. Ti se moreta ujemati, moreta pa biti tudi nasprotni. V tako možnost pa se ne sme postaviti nobena vlada. Če skupščina skle-

ne, da se uničijo mandati radičevcev, potem bo sklenila to, ker je predhodno na podlagi predložene materiala utrdila, da so radičevci storili kaznivo dejanje, ker so stopili v zvezo z Moskvo. Če pa jih sodišče izpusti, potem jih bo izpustilo, ker se je na podlagi istega materiala prepričalo, da niso radičevci zagrešili nobenega kaznivega dejanja. Ta drugi sklep sodišča bi očitno ubil vsako moralno podlago predhodnemu sklepu skupščine in še več: ugotovil bi, da se je parlament pregrešil proti zakonu in da je izvršil nasilje. Nato navaja »Politika« še članek »Samouprava«, ki ga je pisala takoj po proglasu obznane proti HRSS. V tem članku pravi »Samouprava«, da je krik radičevcev proti obznani popolnoma odveč. Če so radičevci nedolžni, potem bo to sodišče potrdilo in radičevci bodo doživeli celo moralno zaščeno. Če pa so krivi, potem je potreba obznane dokazana in radičevci nimajo pravice se pritoževati. Dokazovanje politike je jasno in nobene dvoma ni, da bo storilo svoj učinek, saj je »Politika« najbolj razširjen srbski list.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:

Začetek ob 20. uri zvečer.
Pondeljek, 23. marca »Misel«. Red E.
Torek, 24. marca zaprto.
Sreda, 25. marca ob 20. uri »Othello«. Izv.
Četrtek, 26. marca »Pepehuk«. Red D.
Petek, 27. marca »Vdova Rošlinka«. Red A.
Sobota, 28. marca ob 15. uri popoldne »Veronika Deseniška«, dijaška predstava pri znižanih cenah. Izven.

Opera:

Začetek ob pol 20. uri zvečer.
Pondeljek, 23. marca zaprto.
Torek, 24. marca »Mignon«. Red B.
Sreda, 25. marca ob 15. uri popoldne »Gorenjski slavček«, ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Četrtek, 26. marca zaprto.
Petek, 27. marca »Don Juan«. Red C.
Sobota, 28. marca »Don Pasquale«, premijera. Izven.
Nedelja, 29. marca ob 15. uri pop. »Mignon«, ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Mladinsko muzikalno predavanje se večeraj ni vršilo, ker gostuje član Kozinovega kvarteta g. Peter Burja v Mariboru v mariborski operi »Mignon«.

Cerkven koncert priredi Cecilijino društvo za stolno župnijo v Ljubljani v **ponedeljek 23. marca 1925** točno ob pol 8. zvečer v stolnici. Spored: I. a) Frescobaldi: Passacaglia, b) Bach: Fuga v C-molu (IV. 9), c) Springer: Preludij iz koralne sonate za orgle. II. a) Traven: Sveti križ, b) Foerster: Lamentacije, mešana zbor a capella. c) Premrl: O grešnik, zdaj odpri srce, d) Premrl: Vedno sgrešno je življenje, mešana zbor a capella. III. a) Bossi: Molitev, b) Ruso: Ofertorij št. 4, c) Chiesa: Pastoral, za orgle. IV. a) Premrl: Jezus je majhen, ženski zbor z orglami. b) Premrl: Zalosna Mati božja, mešana zbor a capella. c) Mav: Sv. rožni venec, d) Kimovec: Zdrava, o nebes Kraljica, mešana zbor a capella. V. Guilmant: II. orgelska sonata. Allegro moderato. — Larghetto. — Allegro vivace. Orgelske točke bo izvajal in koncert vodil ravnatelj stolnega kora Stanko Premrl. Pevske točke bo pel stolni pevski zbor: na orglah bo spremljal g. Heri Svetel. Sedeži po 15, 12, 10 in 8 Din; stojnišča po 5, za dijače po 3 Din se dobivajo v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Čisti dobiček koncerta je namenjen orglarski šoli v Ljubljani.

Podrobnosti o katastrofalnem ciklonu v Ameriki.

Vsako uro prihajajo iz St. Luisa, Chicago in Minneapolis, iz krajev, v katerih je divjal strahoviti ciklon, nova poročila. Iz njih se more sklepati, da je bila to največja vihar na katastrofa, kar so jih doživeli v Ameriki. Po najnovejših poročilih cenijo število žrtev na 1700 mrtvih, 3000 težko ranjenih in 20.000 ljudi brez strehe.

Torgano je divjal z hitrostjo 400 milj na uro. Center ciklona je obsegal samo 1500 metrov. V tej coni pa je bilo v daljavi 300 kilometrov porušeno vse do tal. Poročila vsebujejo pretresujoče podrobnosti. V West-frankfordu, so izvedli rudarji o nesreči ravno v trenutku, ko so se hoteli odpeljati v rove. V divji paniki je hitela množica na površje ter našla tamkaj, kjer so stali še ure prej srečni domovi, kupe razvalin. Nek delavec je izvršil samomor, misleč, da je pokopana njegova družina pod gorečo hišo. Pozneje se je izkazalo, da so se nahajali vsi člani družine na varnem.

Kraj Desoto, ki je štel 700 prebivalcev, ne eksistira več. Samo tretjina prebivalstva se je rešila. Pod razvalinami šol leži pokopanih na stotine otrok. Od Annapolisa, kjer se je tornado začel, stoji samo še tri hiše. — Iz Chicago poročajo, da še vedno divjajo na krajih nesreče požari. Gašenje je silno oteženo, kjer so razrušeni v mnogih krajih vodovodi. — V Murphibordu ognjegasci radi silnega smrada, ki ga razširjajo trupla ponesrečencev, ne morejo do krajev nesreče. — Za ponesrečene kraje je upeljana velikopotezna pomožna akcija. Iz vseh krajev prihajajo sanitetni vlaki. Povsod so postavili šotore, v katerih je provizorično nameščenih več desetisočev ljudi. Nabiranje darov uspeva jako dobro.

V prizadetih krajih do sedaj še ni bilo prišlo vojno stanje. Vendar pa je moralo vojaštvo na več krajih nastopiti radi pleničenja in tatvin.

Dnevne vesti.

— Konstatiramo, da g. Štupica, načelnik ljubljanskega gremija trgovcev do danes še ni sklical izrednega običnega zbora, čeprav je to zahtevalo predpisano število članov ljubljanskega gremija.

— **Malo odgovora »Vremenu«.** Radikalno »Vreme« piše, da je razburjenje Slovenije vsled dviga denarja poštnega čekovnega urada iz slovenskih bank popolnoma neupravičeno. Denar, da je bil dvignjen samo iz ene banke, ki da je v resnici itak samo nemška banka. Sploh pa da Slovenci popolnoma pozabljajo, koliko da so zaslužili v teh šestih letih in da naj zato s svojimi tožbami ne hajo. Bodi k temu na kratko povedano naše mnenje. Nimamo ničesar proti temu, če se dvigne denar iz banke, ki je v nemških rokah. Protestiramo pa, da bi pod tem naslovom šel naš denar iz Slovenije. Naj se dvigne denar iz nemške banke, toda naloži naj se v drug slovenski zavod. Tudi drugi argument »Vremena« je docela napačen. Slovenija ni nobenega podarjenega kapitala. Kar ga ima, je prišeden in pridobljen z delom in od tega denarja je šlo že dosti na jug, dočim ga je prišlo nazaj silno malo. Zato si naj »Vreme« svoje nasvete lepo pridržijo za se!

— **Jutrovim falzifikatorjem!** Na »Jutrov« članek »Jelačinovi novi poiskusi« bodi ugovorjeno sledeče: G. Jelačin ml. ne išče nobenih podpor za razveljavljanje zadnjega običnega zbora gremija trgovcev, tudi ni pred 14 dnevi zbral pristašev iz trgovskih vrst v Union-ski srebrni dvorani; pač pa so se onega večera, ko je bila g. Jelačinu izrečena politična nezaupnica, kateri je prisostvoval, zbrali v omenjeni dvorani zavedni in neodvisni trgovci ter pričeli iz lastne inicijative akcijo za ustanovitev Slovenskega Lloydja, trgovsko industrijskega kluba v Ljubljani. Ta klub ima namen gojiti predvsem družabno življenje med člani, pa tudi event. stati na strani s stanovskim nasvetom. Ni pa nikakoli oficijelna trgovska organizacija, ki naj bi zastopala interese trgovcev, kar je Jutrovemu dopisniku dobro znano. Radi tega je tozadevno slepomišljenje vse obsodbe vredno. Trgovci, ki so se zavzeli za g. Jelačina, pripadajo raznim političnim strankam. O klerikalnem ozadju torej ne more biti govora. Neresnica je, da bi se pobirali podpisi v ime gremija. Ta trditve je sama na sebi absurdna. Kajti inicijatorji zahtevajo sklicanje izrednega običnega zbora, da kompetentni forum razpravlja in sklepa o pravilnosti in opravičenosti političnih nezaupnic. Če prav je šla tozadevna vloga s predpisanim številom podpisov na načelnika gremija trgovcev, le ta do danes izrednega običnega zbora ni sklical. — Razsodnemu trgovstvu pove to vse!

— **Učiteljskemu tovarišu** si dovoljujemo postaviti par vprašanj z ozirom na njegovo zadnjo nagrobnico: Kdaj je naš list udaril po učitelstvu? Na podlagi katerih argumentov si dovoljuje pridržnost, da smo mi najbližji idejni in delovni sorodnik »Slovenca«? In od kdaj je potvarjanje imena argument? Kar se tiče tiste stare babe, ki se potaplja v »strižec«, pa bodi povedano, da smo mi vedno le odgovarjali in da je samo krivda »Učiteljskega Tovariša«, če se ne neha govoriti o stvari, ki jo je zagrešil on, in ki pomeni narodno izdajstvo, da ni bila storjena v brezmejni nerodnosti.

— **Prijatelji učitelstva.** Zadnji »Učiteljski Tovariš« se milo pritožuje nad »Jutrom«, ker je namenoma napačno poročalo o zborovanju mariborskega učitelstva in napadlo učitelja Hrena. V drugi notici pa piše »Učiteljski Tovariš«: — Par besed o imenovanjih. — Imenovanja so za nami. Vračajo se prošnje brez vsakih opazk. Kaj ne bi bilo boljše, da bi se imenovanja objavila — ker tako se marsikomu zdi, da se mu je napravila krivica. Prizadej se nekateri učitelji, brez stalnega mesta, z 10 in še več let službe, ki so že nekaj pretrpeli in žrtvovali za našo jugoslovensko misel, danes pa stoji

stri in razočarani nad vsem dobrim in lepim. Tudi takim zaslužijo po zakonu srca in razuma vsaj trohico zadoščenja! — Radovedni smo, kdaj bo »Učiteljski Tovariš« naredil k temu logičen zaključek in zagovarjal edino stanovsko politiko.

— **Redek pevski jubilej.** Lani je preteklo 36 let odkar deluje pri pevskem društvu »Slavec« kot redni član in mnogo let kot odbornik g. Matej Oblak. Zadnji društveni občni zbor ga je izvolil za njegove zasluge častnim članom, v soboto zvečer pa se je vršila intima slavnost izročitve diplome v salonu hotela Miklič v Kolodvorski ulici. Pri slavnosti je bil polnoštevilno zastopan društveni odbor, moški zbor, zastopana ženska zbor in mnogo prijateljev »Slaveca«. Oblakovo idealno delo sta očrtila gg. predsednik Dražil in podpredsednik Fratina, nakar so slavljencu izročili krasno diplomu, delo g. Marinka, njegovi g. soprogji pa kito cvetja. Govorili so še gg. Miculinič, Bogataj, pevovodja »Slaveca« Brnobič in pevovodja »Zvezec« ter »Ljubljanskega Zvona« Prelovce. Za počastitev in odlikovanje se je iskreno zahvalil v dolgem govoru g. Oblak in je pozval zbor »Slaveca« na vztrajno in pomlajeno delo v društvu. Pevci so zapeli več lepih pesmi, akademski salonski orkester (gg. Stanič, Cvetko, Deu in Gabršček) pa je neumorno igral izbrane komade. Slavnost je bila domača in prislečna.

— **Iz državne službe.** Dr. Pavel V. Breznik, profesor na ljubljanski realki, ki je na študijskem potovanju v Parizu, je preveden v tretji plačilni razred. — Upokojena sta pomočnik direktorja drž. železnice v Ljubljani inž. Šega in načelnik mašinskega oddelka inž. I. Ogrinc. Za pomočnika direktorja je imenovan dosedanj načelnik gradbenega oddelka inž. Matej Schneller, za načelnika mašinskega oddelka inž. Dolinšek, dosedanj šef kurilnice v Mariboru, za načelnika gradbenega oddelka inž. Emil Hoffmann, za šefa kurilnice pa inž. Jurman. — Za šefa nove bolnice na Sušaku je imenovan zagrebški zdravnik dr. Velimir Gutesa.

— **Veliki župan mariborske oblasti** se je vrnil iz Beograda ter zopet sprejema ob uradnih urah ob sredah in sobotah.

— **Delegacija finančnega ministrstva v Splitu** je likvidirana. Delegat Bogdanović je upokojen, uradništvo pa je premešчено v Sarajevo.

— **Nov zakon o občinah.** Pri samoupravnem oddelku ministrstva za notranje zadeve je vpostavljen posebna komisija, ki ima izdelati načrt novega tiskovnega zakona o občinah. Zakon bo veljaven za vsa država.

— **Izplačevanje pokojnin upokojenemu železniškemu osebju.** Po odloku generalne direkcije državnih železnice z dne 26. februarja t. l. št. G. D. 8175 se bodo po zakonu o državnem prometnem osebju upokojenim železničarjem odslej izplačevale pokojnine preko finančnega ministrstva. Upokojenci, ki prejemale pokojnino po starih predpisih, bodo prejemale pokojnino še v naprej pri direkciji državnih železnice.

— **Nova okrajna cesta se gradi v Ormoškem okraju.** Dosedanja cesta čez Staro govo se opusti radi previsokih vzdrževalnih stroškov. Nova cesta je za vinorodne kraje velikega gospodarskega pomena.

— **Za ljudsko izobrazbo v Južni Srbiji.** Prosvedno ministrstvo je odobrilo večje kredite za zgradbo osnovnih šol, in sicer predvsem v bitolskem in bregalniskem okraju, kjer je pismenih komaj 25 odstotkov prebivalstva.

— **Uspehi državo-znanstvenih izpitov na tretji državni izpit** se je javilo k skušnjam 24 kandidatov (napram 34 v letu 1924.). Klasifikacija je mnogo ugodnejša kakor prejšnja leta. Od izprašanih 24 kandidatov je napravilo izpit: 7 z odliko, 8 z dobrim in 9 z zadostnim uspehom. Reprobran to pot ni bil noben kandidat. Kakor se kaže, se je začela naša mladina resneje baviti s študijami.

— **Vporaba vojaštva pri gradnji železnice.** V zadnjem času se vporablja vojaške tehnične čete v izdatni meri pri raznih javnih delih. Tako je bila zgrajena z njihovo pomočjo v najkrajšem času normalnotirna, 52 kilometrov dolga proga Veleš-Stip, na kateri je mnogo betonskih mostov in železni most čez Vardar. Letos bo vojaštvo sodelovalo pri zgradbi prog Plavnica-Podgorica in Stip-Kočane.

— **Načrt novega stanovanjskega zakona** je ministrski svet nekoliko izpremenil. Novi zakon naj velja le do 1. novembra 1926. Poslovni prostori naj bi se smeli odpovedati šele s 1. novembrom 1925. Tudi nekatera določila glede udeležbe gospodarja na najemni podnajemnikov so izpremenjena. Od zaščitenih najemnikov naj plačujejo 24 kratno predvno najemnino le oni, ki imajo 40.000 dinarjev letnih dohodkov, to pa le tedaj, če imajo stanovanja z manj kakor štirimi sobami. Kdar ima pet ali več sob, pa spada med zaščitence, plača 36 kratno predvno najemnino. Kdar ima letnih dohodkov 40 do 80 tisoč dinarjev in stanovanje petih ali več sob, naj plača 48 kratno predvno najemnino.

— **Pokončevanje poljskih miši.** V zadnjem času so se zelo močno razpasle poljske miši, ki so pričele resno ogrožati obstanek poljskih kultur in travnikov. Dolžnost vsakega zemljiškega posestnika in zakupnika kmetijskih zemljišč je, da tega nevarnega poljskega škodljivca prično kar najtemeljiteje in vztrajno pokončevati. Zatiranje teh škodljivcev naj se prične vsako leto v zgodnji spomladi in sicer s strupenimi plini, s katerimi se s pomočjo Horovega aparata zakade vse miše luknje ali pa s strihlinovim ovsem. Natančna navodila glede nabave in uporabe sredstev za to pokončevanje dobe zainteresirani med običajnimi uradnimi urami v mestnem gospodarskem uradu.

— **Oddaja mestnega zemljišča za Bežigradom.** Dosedanji zakupniki in drugi zainteresirani se vabijo, da se udeležijo oddaje mestnega zemljišča za Bežigradom, ki se vrši v sredo, 25. t. m. ob 8. jutraj na licu mesta. Zakupnino za leto 1925. bo poravnati takoj pri oddaji tega zemljišča.

— **Društvo slušateljev filozofske fakultete v Ljubljani** priredi v sredo, dne 25. t. m. ob 10. uri dopolne v predavalnici št. 77, javno predavanje. Predava to. Brahor Ivan o pomenu družabnega reda za vzgojo najširših plasti ruskega naroda. K obilni udeležbi vabi — odbor.

— **Tombola:** Dne 19. aprila t. l. priredi »Društvo nižjih poštних uslužbencev« II. veliko javno tombolo na Kongresnem trgu. Točn. ob 15. uri. Dobitki bodo krasni in sicer: 6 tombol in več lepih četver in petver. Tablice za to prodajati v ponedeljek dne 23. marca t. l. vsi pismonoši v Ljubljani, v Šiški, na Viču in v Mostah. Tablice so po 2 Din 50 par. Segajte pridno po njih.

— **Zanimanje švedske za jugoslovensko rivijero.** Naš honorarni konzul v Stockholmu, Karlson, se je obrnil z obširnimi pisanjem na jugoslovenski savez kopališč. V svojem pismu naglašja, da vlada v Švici veliko zanimanje za jugoslovensko rivijero. Gospod Karlson namerava aranžirati letos izlet na jugoslovensko Adrijo, katerega se hočejo udeležiti številni ugledni Švedi. G. Karlson je razvijal dosedaj veliko propagando za jugoslovensko rivijero.

— **Požar v Tokiju.** Glasom poročil iz Tokija je pogorelo pri velikem požaru, ki je trajal mestoma do četrtka, skupno 1730 hiš, med njimi velika blaznica, iz katere pa so rešili vse interevirance. Ljudje, ki so brez rešili vse internirance. Ljudje, ki so brez ki jo je povzročil požar, presega 800.000 angleških funtov.

— **Požar v muzeju Tussant v Londonu.** V zapadnem delu Londona je uničil požar dragoceno zbirko zgodovinskih relikvij. Zgorela je med drugim oprava sobe, v kateri je umrl Napoleon na Sv. Heleni. — Ognjegasci so se požrtvovalno trudili, da bi rešili vsaj

del zbirke, toda ni se jim posrečilo, dasi je delalo 350 mož s 50 stroji.

— **Hud potres pri Šangaju.** Iz Šangaja poročajo o strašnem potresu v provinci Yunan. Mesto Ta-li-fu, ki je imelo 80.000 prebivalcev, je popolnoma porušeno. Potresu je sledil velik požar. Število mrtvih še ni znano, na vsak način jih je na tisoče.

— **Hud mraz v Napolju.** V Napolju je zavladal tako hud mraz kot ga nihče ne pomni. 18. t. m. so zmrzile tri osebe, ki so spale pod cerkvenimi uhodi.

— **Zopet glad na Ruskem.** »Times« sporočajo, da je v Rusiji zopet začel divjati glad. Najbolj so prizadete južne ruske gubernije: harkovska, donska, odeška, podolska in volinska. Na tem ozemlju je od glada prizadetih 750.000 otrok.

— **Gripa v Berlinu.** V Berlinu razsaja že par dni nova še ne popolnoma proučena epidemija. Simptomi: Vnetje v vratu, otekline mandljev in bolečine v sopolnih organih. V mnogih slučajih nastopi tudi hudo krvavljenje iz nosa. Najbrže gre za posebno težko vrsto gripe. V 8 šolah so zaprli že po več razredov.

— **Volčki v Florenci.** V okolici Florense so se pojavili radi hudega mraza volkovi. Napadli so čredo ovac ter raztrgali 7 ovac. Dva volkova so ljudje ustrelili.

— **Umor milijonarja.** Pred nekoliko dnevi so izveli iz Morave truplo multimilijonarja Arse Ilića iz Čačaka. Sumi se, da so ga umorili sorodniki, da pridejo do dedščine, ter jih je že več od njih pod ključem. Ilić je bil čudak, ki ni hotel z nikomur občevati, in velik skopuh ter sovražnik žensk. Do pred 20 leti je bil, kot absol. teologije, učitelj v Užicah. Dasi je imel ogromno premoženje, je živel kakor siromak.

— **Samomor trgovskega akademika.** Te dni se je obesil v dvorani svojega stanovanja v Zemunu trgovski akademik Ozren Radošević. Zanimivo pri tem je, da se je pred svojo smrtjo opetovano izrazil, da je smrt nekaj lepega, posebno pa še smrt potom obsejanja. Dan pred samomorom se je obesil za poskušnjo. V poslovnih pismih pravi, da ne more drugače, ker edino »što volić, to je smrt«.

— **Tragičen samomor vojaka.** V vojašnici 8. polka v Varaždinu se je pripetil pred nekoliko dnevi jako mučen slučaj. Vojak Nedeljko Blagojević je zaspal v času, ko je imel stražo v konjskem hlevu. Inšpekcijski podčastnik si je dovolil šalo, da mu je spečemu odpeljal enega izmed konj. Ko se je Blagojević prebudil, ter opazil, da mu je zmanjkal konj, se je iz strahu pred kaznijo obesil na licu mesta. Slučaj je vzbudil med ondotno garnizijo mnogo sočutja.

— **Senzacionalni zdravniški proces v Dresdenu.** Te dni se je vršila v Dresdenu senzacionalna obravnava zoper dva zdravnika, ki je končala z obsodo zdravnikov radi usmrtitvi iz malomarnosti potom röntgenovih žarkov. Šlo se je za dva slučaja, v katerih sta zdravila zdravnika ženske bolne na raku, z röntgenovimi žarki. Po nesreči so pozabili udeleženci na neko zaščitno pripravo, vsled česar so nastale hude opekline, tako da sta ženski umrli. Eden od zdravnikov in njegova pomočnica, je dobil dva meseca pogojnega zapora, dočim je bil obsojen drugi, ki je vodja državne ženske klinike, na 3000 mark globo.

— **Čudna drama ljubosumnosti** se je odigrala te dni na Dunaju. Junaka sta dva homoseksualca. 29 letni Jirovetz je imel že dalje časa intimno prijateljsko razmerje z 43-letnim Wagnerjem, katerega se je pa, kakor izgleda končno naveličal. Dne 20. t. m. ob eni ponoči je prišel Wagner v Jirovetzovo stanovanje. Prišlo je do prepira in do ljubosumne scene, med katero je Wagner poiskoval Jirovetza zabosti z žepnim nožem. Poskus pa se ni posrečil in Jirovetz je odnesel samo par prask. Nato je skočil Wagner skozi okno, ter obležal mrtve na tlaku.

— **Prijet vojni begunec — ropar.** Lansko leto je bilo izvršenih na cesti Irig—Kamenica čez Fruško goro več ropov. Šele sedaj

Edgar Rice Burroughs:

Tarzanovi doživljaji v džungli.

Previdnost mu je velevala — nazaj! — Lakota in bližina mastnega plena sta ga pridržali. Stegnil je šapo. V tem trenutku mu je čepel Tarzan z divjim krikom za vratom.

Leopard se je umaknil, da bi prestregel napad. Z groznim, pometajočim udarcem je zamahnil proti Tarzanu ter mu bi odtrgal obraz, če bi zadel. A ni pogodil. Tarzan se je potuhnil in se vrgel na Sheeto z nožem svojega nepoznanega očeta.

Sheeta je pozabil na Baluja. Njegova edina misel je bila, kako bi raztrgal nasprotnikovo meso z mogočnimi tacami ter zasadil zobe v mehko Tarzanovo kožo. A ta se je že večkrat boril s šapastimi živalmi. Dobro je vedel, v kaki nevarnosti se nahaja, toda ni še plašil, ne pred smrtjo, ne pred ranami, s kremplji ali zobmi.

Ko se je izognil Sheetovemu udarcu, se je pogljal proti živali od strani ter jo takoj nato zajahal. Zasadil je svoje zobe v rjavi hrbet, z eno roko jo je zgrabil za kožo pod vratom, z drugo ji je zarinil nož.

Sheeta se je valjal po travi, pihal, rjovel, grizel in praskal, da bi se osvobodil od nasprotnika, ali da bi mogel vsaj del njegovega telesa zgrabiti s kremplji ali zobmi.

Ko se je Tarzan boril z leopardom, se je približala Teeka in pograbila malčka. Zdaj je sedela v

varnem zatišju visoko na drevesu, stiskajoča malega na prsi in opominjajoča Tarzana in druge, da bi posegli v boj.

Podžgani samci so se približali, podvojili svoje kričanje, a leopard se je vse preveč zagrizel v boj, da bi jih slišal! Posrečilo se mu je, da se je otresel Tarzana, ki je v hipu zagledal pred seboj strašne kremlje. Še preden se je zavedel, mu je zver z enim samim zamahom pretrgala kožo od kolka do kolena.

Mogoče je ta pogled in voh krvi razjaril opice, toda v resnici jih je Taug vzbudil.

Taug je bil še par trenutkov preje ves divji na Tarzana. Zdaj je opazoval boj z zlobnimi, podplutimi očmi. Kaj je premišljal? Ga je mar razveseljeval neprijetni Tarzanov položaj? Je pričakoval, kdaj zasadi Sheeta zobe v prejšnjega nasprotnika? Ali je znal oceniti pogumno požrtvovalnost, s katero je Tarzan za njegovega in Teekinega otroka postavil življenje na kocko?

Ko je tekla Tarzanova kri, je odgovoril Taug na ta vprašanja. Z vso silo se je vrgel na Sheeto. Dolgi zobje so se zagrizli v beli vrat, s pestmi je bil po leopardovem kožu, da so dlake frčale na vse plati.

Po njegovem vzgledu so se zagnale tudi druge opice na Sheeto, pokopale Sheeto pod zobmi in grozno so rjovele.

Čudovit pogled! Boj praopice in bele opice z leopardom, dednim sovražnikom!

Zadivljena je plesala Teeka po zibajoči se veji ter podžiga samce na boj. Thaka, Munga, Kam-

ma in druge samice so polnile džunglo z vreščicami glasovi, ki so se mešali z divjim lajanjem džungelskega demona.

Sheeta je grizel in trgal, trgali so njega in ga grizli. Boril se je za življenje, a število je bilo proti njemu. Celo Numa sam bi se ne drznil pričeti boj s tako množico. Ko je slišal bojni hruš, se je predramil iz opoldanskega spanca ter se umaknil v džunglo.

Titanski boj Sheetovega krvavega in raztrganega telesa je ponehal. Parkrat se je še krčevito stegnil, zopet skrčil in obležal tiho. Še vedno so ga obdelovale opice, dokler niso prestale od utrujenosti. Tedaj pa se je izmed teles pognal kakor psi-ca škrlatasti velikan.

Položil je nogo na leoparda, povzdignil s krvjo oblit obraz proti jasnemu nebu in iztisnil svoj divji krik zmagovalca.

Drugi so ga posnemali. Samice so prilezle z dreves in zasmehovale ubito zver. Mladiči pa so še enkrat zase ponovili ves boj.

Teeka je stala tik Tarzana. Zagledal jo je, kako stiska na prsi Baluja. Stegnil je roko, trdno prepričan, da mu pokaže zobe. Toda ona mu ga je dala v naročje ter mu oblikovala rane.

Kmalu nato je prišel Taug, ki je odnesel le par prask. Počnil je poleg njih in gledal, kako se Tarzan igra z mladičem. Nato se je nagnil tudi on in pomagal Teeki čistiti in oblikovati Tarzanovo rano.

(Dalje prih.)

Prispevajte za tiskovni sklad „NARODNEGA DNEVNIKA“!

se je posrečilo orožnikom roparja izslediti in aretirati. Lopov je vojni begunec Obrad Petrović iz Rudniškega okraja v Srbiji. Spravili so ga na varno v garnizijsko sodišče v Petrovaradinu.

Tolpa tridesetih lopovov. Pred nekoliko dni je policija prišla v Beogradu tolpo tridesetih malih raznašalcev časopisov, ki je v zadnjih mesecih izvršila nebroj tatvin in sličnih deliktov v Beogradu. To je ena od največjih lopovskih tolp, kar so jih prijeli do sedaj v prestolici. Razven dveh se nahajajo v člani tatinske družbe v rokah pravice. Kolovodja je bil Milutin Marković. Vsa dan prihajajo oblasti na sled novim zločinom, ki jih je izvršila tatinska družba.

Nos ji je odsekal. Pred par dnevi je prišel v črnogorsko vas Strugo nepoznan možiki ter odsekal 18 letni Milevi Karadžić nos. Nevarna deklica je rodila pred nekoliko meseci nezakonsko dete. Oče, je dejala, je neki poročen možakar, nakar ga je identificiralo sodišče z bratom omenjenega nepoznanega možkega. Slučaj je vzbudil med domačini splošno ogorčenje. Zlasti radi tega, ker v onih krajih nihče ne pomeni kaj podobnega, da je bila to v stari Črni gori svojočasno najhujša kazen za ženo od strani moža ali za bestro od brata, kako je nesrečnica prelomila zakon ali pa izgubila žensko čast.

Zopet vlom pri Krškem. Te dni je bil izvršen drzen vlom v trgovino Franc Juretič, v Čelencih pri Cerkljah, okraj Krško. Tatovi so odnesli za 25.000 manufakturnega blaga in 10.000 Din gotovine.

Svetlo likanje ovratnikov ter likanje perila se najlepše izvršuje v higienični pralnici F. Šimenca, Kolodvorska ulica 8. Izvršuje tudi popravila perila.

Gospodarstvo. Padec dinarja.

V drugi polovici preteklega tedna je naš dinar zopet padel od 8.40 v Curihu na 8.075. Njegova notranja vrednost, odnosno njegova kupna moč v inozemstvu, se je tekom treh dni znižala za 33 švicarskih santimov pri 100 dinarjih. Ako je v Curihu stalo gotovo blago, ki sem ga hotel kupiti v sredo 18. t. m. 9600 dinarjev, potrebujem za isto blago danes pri neizpremenjeni ceni v švicarskih frankih celih 400 dinarjev več. In vzeti moram teh štiristo dinarjev iz svojega premoženja. Ako sedaj ta račun prenesemo v naše gospodarstvo življenja, in se zavedamo, da se proces izmenjavanja blaga vrši neprestano in v ogromnih vsotah, potem vidimo, kako silne izgube znači ta zopetni padec za naše gospodarstvo. Celo naše narodno premoženje, v kolikor je izraženo v dinarskih novčanicah, se je v teh treh dnevih zmanjšalo v svoji vrednosti za cele 4 odstotke. Zadnji dvig dinarja v začetku meseca februarja je prinesel našemu gospodarstvu silne izgube — sedanjí padec pa zopet. Nešteto krat so že narodno gospodarski znanstveniki poudarjali važnost stabilizacijske politike. Mesto nje pa vodimo vedno še deflacijsko. In verjetno je, da se bo izvajala tudi še v bodočnosti. Dokler ne bomo stali pred prognozo — in to se bo prav kmalu dogodilo — da je sicer gospodarska operacija sijajno uspela, toda da je pacient pri tem iz povsem sekundarnih vzrokov umrl! Pri pravilno izvajani stabilizacijski politiki (vzgle-

nem nudi Nemčija, katere denarni kurz v času enega leta ni nihal niti za 2 odstotka) se mora naša gospodarska moč, vrednost in substanca, povečati za v tisti dobi storjeno delo. Ako pa se vrednost dinarja povečava (deflacija), se mora vsako tako povečanje, ako ne odgovarja dejanski potrebi in resnični notranji vrednosti, spremeniti v zopeten padec. Ta proces pa se vedno vrši na račun substance, ki je pri nas v Jugoslaviji imamo še silno malo. Ako pa se povprašamo po vzroku tega padca je povsem jasno, da je temu krivo prvič gospodarsko neupravičeno povišanje kurza pred dvema meseci in največ pa naša gorostasna notranja politična situacija. Dokler se ta ne razčisti do trezne rešitve, ne smemo upati, da bi naš dinar prenehal padati ter da bi se v svoji vrednosti stabiliziral.

BORZE.

Ljubljanska in beograjska borza v soboto, dne 21. t. m. nista poslovali.

Curih, 21. marca 1925. Beograd 8.075, Italija 21.10, London 24.80, New York 5.189, Pariz 26.95, Praga 15.40, Dunaj 0.0072.

Dohodki nemških državnih železnic. Iz poročila, ki je bilo predloženo državni skupščini v Berlinu, je razvidno, da je imela državna železnica v zadnjem četrtletju lanskega leta 973.052.000 mark dohodkov. Iz tega se sklepa, da je družbi mogoče poleg svojih tekočih obveznosti plačati določeni del reparacij.

Dobava bolgarske koruze. Po sofijski pogodbi prevzame jugoslovenska komisija dne 20. marca v Varni bolgarsko koruzo na račun reparacij. Iz Varne pošljejo koruzo v Gruz in druge dalmatinske kraje.

Za kratek čas

Nov vir.

»Neprestano premišlujem, kako bi prišel do denarja.«

— To je lahko. Daj se izvoliti v odbor društva za podpiranje brezposelnih. —

Današnja krzna.

— Zakaj laja tvoj pes vedno nad menoj, če imam na sebi kožuh iz bobrovine?

— Veš, moj Bijou nikakor ne more trpeti zajcev. —

Po demaskiranju.

— Hudiča! Perzijski čarovnik je uradnik mestne zastavljavnice... Sedaj mi je jasno, zakaj je za vsakogar pogodil, koliko denarja da ima pri sebi. —

Če se kritiku mudi.

»Naša odlična umetnica na glasovirju, gosposodična Fifi K. je igrala na sinočnjem koncertu veliko Lisztovo rapsodijo. Pohvalno moramo poudariti, da je obvladala najlažja mesta v tem prekrasnem glasbenem umotvoru s največjo težavo.«

Če reče dama »ne«, misli »mogoče«; če reče »mogoče«, misli »da«; ako reče »da«, ni dama.

Izdajatelj:

dr. Josip Hacin.

Glavni in odgovorni urednik:

Železnikar Aleksander.

Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

Jack London:

(42)

Burni doživljaji. Roman z lužnega morja.

Sheldon je pritrdil.

— No, in, — je hitela k zaključku, — mar ni skiranje tega ponosa pod krinko ravnodušnosti in brezbriznosti tudi neke vrste laž? — Da, res je to, toda podobne laži zagrešimo dan na dan. To je stvar vaje in Angleži so bolj izvežbani, to je vse. Tudi vaši rojaki se polagoma izvežbajo. —

— Hvala Bogu, da dosihdob še nismo prišli tako lagati, — je vzkliknila Joana.

— Saj ste že začeli, — je odgovoril Sheldon naglo. — Baš zadnjič ste zagrešili laž te vrste. Ali se spominjate, kako ste ročkali navzgor po dvigalnem lancu, na katerega obešamo svetiljke? Vaše obličje je bilo tako pokojno in mirno, kakor bi počivali v palubnem naslonjaču. Če bi kdo opazoval vaš obraz, bi mislil, da vam je to ročkanje in dviganje celotne teže vašega telesa povsem navadno delo. Vendar ne boste trdili, gosposodična Lacklandova, da vaš obraz ni bil zaripel, ko ste skušali prvič splezati po vrvi. Kakor vsak cirkuški atlet, ste se izvežbali tudi vi in sedaj imate že za seboj ono dobo, ko vam je vsled napora udarjala kri v glavo. Da citiram gospoda Tudora — to je bil fi-

nejši dokaz fizične vrline. In v tem je tudi jedro našega angleškega zatajevanja, ki je le stvar vaje. Seveda je res, da smo natihoma ponosni na dejanja, ki jih vršimo, ali ki smo jih izvršili, da smo ponosni kot Lucifer in še bolj. Toda dorašli smo in zato ne govorimo več o teh stvareh. —

— Udam se, — je vzkliknila Joana. — Reči moram, da niste neumni. —

— Da, posekal naju je, — je pritrdil Tudor. — Toda to se vam ne bi posrečilo, če ne bi bili prekršili običajnih pravil. —

— Kako to mislite?

— Ker ste govorili o njih.

Joana je pohvalno zaploskala z rokami. Tudor si je prižgal novo cigareto, Sheldon pa se je pogreznil v neprodiren molk.

Joana je gledala pozorno čez dvorišče na morje. Sledila sta smeri njenega pogleda ter opazila zeleno luč in razpeta jadra neke ladje.

— Morda se že vrača »Martha«, — je ugal Tudor.

— Ne, stranske luči so prenizke, — je odgovorila Joana. In glej, poslušujejo se dolgi veseli: »Martha« pa je prevelika ladja, da bi jo mogli poganjati z vesli. —

Sheldon je gledal ven na morje in v luči svetiljke je opazovala Joana poteze njegovega obraza — bil je to obraz krepkih oblik, strog in trd, s skoro krepkimi ustmi in krepkejšimi in tanjšimi ustnicami, kot jih je

imel Tudor. Prvič se ji je razodevala jakost njegove moči, njen mir in njena prevdarnost ter nje preprosta brezmadežnost, nedotaknjenost in mirna odločnost.

Naglo je pogledala Tudora, ki je stal na nasprotni strani poleg nje. Imel je lepši obraz, ki jo je neposredno zanimal in veselil. Toda njegova usta ji niso ugajala. Bila so ustvarjena za poljubljanje, Joana pa je sovražila poljub. To ni bila misel, ki bi jo bila sama nalašč porodila, temveč ta utis se ji je nekako usilil, bil je nejasen in komaj znaten in vendar ji je bil skrajno zopern. Za hip se je je polastil težek dvom o lastnostih tega moža. Morda pa vendarle Sheldon pravilno presoja ljudi? Ni si prišla na jasno in se tudi ni več brigala za to, kajti ladja in morje in dogodki na morju so jo mnogo bolj zanimali kot možje. V naslednjem hipu je že srepo zrla v toplo tropično temo, na razpeta jadra in zeleni žar migotajoče bočne svetiljke ter slastno poslušala škripanje dolgih vesel v zaveskih. Vedela je, da nekje na tej tuji palubi stoji on, neizogibni mojster in gospodar, ki vodi ladjo k pristanišču, gleda nejasno črto drevja na obrežju ter presoja varljive ponočne razdalje; na svojem licu čuti prvo božanje obrežnega vetra, ki je baš začel pihljati; on pa prevdarna, razglablja premišljuje, meri in ocenjuje dvajset ali še več gibnih sil narave, da ž njih pomočjo ali tudi kljub njih odporu

krepko odloči smer svoje ladje. Vedela je to, ker je ljubila vse te stvari; in ker je bila zato dovzetna kot more biti dovzetan le pravi pomorščak.

Slišala je, kako je dvakrat pljusnil vodommer, ko so ga vrgli v morje in pozorno je pričakovala glasu, ki je moral slediti. Spregovoril je možki glas, tiho, ukazujoče je izrekel povelje. Joana se je zdrznila od razkošja. Bilo je to povelje za moža pri krmilu, naj okrene ročaj na levo. Opazila je, kako je ladja lahno spremenila smer in je vedela, da se je to zgodilo samo zategadelj, da bi mogla rahlo napeta jadra zajeti prvi piš obrežne sapice; nato pa je čakala, da isti glas spregovori besedo: »Krepol« In zopet se je zdrznila, ko se je povelje v resnici oglasilo. Zopet je pljusnil vodommer in nato je čula poročilo: »Enajst sežnjev.« — »Spustite,« je jeknilo povelje skozi temo in nato je sledilo rožljanje verige s sidrom. Zdaj so povežali jadra, najprej sprednja — završalo ji je v ušesih kot godba. Nato je sledilo jadro na čelnem drogu in ona je skoro videla nestrpen sunek moža, ki je pritegnil jadro. In ni se popreje zmenila za oba moža, ki sta ji stala ob strani, dokler se nista pojavili zele-na in rdeča luč, ki sta zableščali, ko se je sidro zadrlo v dno in ustavilo ladjo.

Sheldon je bil radoveden, kakšna ladja je to; Tudor je vztrajal pri domnevi, da bi mogla biti »Martha«.

MALI OGLASI

Cene oglasom do 20 besed Din 5.—, vsaka nadaljna beseda 50 para.

19 let

priznane, »Larucin« pilule najsigur-nejše ozdravijo kapavico (Tripper). — Dobiva se po vseh lekarnah po 20 Din škatlja. Po pošti razpošilja lekarna Blum, Subotica.

Čebulček in Česen
nudi najceneje Sever & Komp., Ljubljana.

Kapitalisti!

Večja tovarna v Sloveniji, tako vpe-ljana, da ne more toliko izdelati, ko-likor ima naročil, brez konkurence, želi povečati obrat. Potreben kapital 500.000 Din proti vknjižbi ali pristop kot družabnik z osebnim sodelovan-jem. Sprejme se tudi inostranski kapital. Uspešno posredovanje se honorira po dogovoru. Ponudbe na upravo lista pod: »Tovarna 125«.

Ford avto

je rabljen, se kupi. Ponudbe z na-vedbo cene in starosti na »PUBLI-CITAS« d. d., Ljubljana.

Krajevne zastopnike sprejema

večja zavarovalna družba pod zelo ugodnimi pogoji. Pismene ponudbe pod »Zavarovalnica« na »Publicitas« d. d., Ljubljana.

Prispevajte in agi-tirajte za
Tiskovni sklad
»Narodn. Dnevnika«!

Knjigovodstva

vpeljuje in revidira ter sestavlja in revidira bilance po lastnih strokov-njaki Gospodarska pisarna, družba s o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica štev. 1 II.

Samostojna gospodična
želi poročiti uradnika v starosti do 50 let. — Ponudbe prosi na upravo lista pod: »Nada«.

Kupi se

tesko-slovenski slovar. Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod »CEH«.

Kupi se

malo posestvo v bližini mesta Ljub-ljane, pripravno za obrt. — Ponudbe na upravo lista pod »Kupec«.

Na dobro

o ceno domačo hrano se sprejme vsi gospodov in gospodičen. Naslov se izve v upravi lista.

Pisalni stroj

originalni ameriški in »Singer« šivalni stroj, zadnji model oboje brezhibno, proda po ceni Hinko Se-var, antikvariat, Ljubljana, Stari trg št. 34.

Knjigovodja

prvovrstna moč z daljšo prakso išče mesta pri večjem podjetju. Eventu-malno prevzame pri manjših trgo-vinah knjigovodstvo in korespon-denco po nekaj dni v tednu; vpeljuje knjigovodstva, izdeluje bilance i. t. d. — Ponudbe pod »Strokovnjak« na upravo lista.

Mesečno sobo

išče novinar. Ponudbe na upravo li-sta pod »Takoje«.

Ugledno prvovrstno podjetje v Ljubljani, ki je v polnem obratu ter ima lepo bodočnost

išče za dobo od enega do treh let 300 do 500.000 — Din posojila.

Podjetje je neobremenjeno ter znaša realna vrednost 1.000.000 — Din.

Za varnost posojila nudi poleg obremenitve tudi še dobro poroštvo.

Ponudbe z navedbo zneska, načina in dobe amortizacije ter zahtevane ob-restne mere je poslati pod »Sigurna naložitev denarja« na Gospodarsko pisarno d. z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica 1/II.

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ul. št. 24
Telefon štev. 560

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

GAMAUFVOVO umetno gnojilo za cvetlice

je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči rastlini do izredno bujnega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo intenzivnejšo nianso barve. Cena zavojčku Din 3.—.

Razpošilja društvo:

»VRTNARSKA ŠOLA« V KRANJU.

Stalna zaloga: Herzmansky, Korsika, Adria, Bajc, Urbanič.

Oglašajte v »Narodnem Dnevniku«.

Najboljši
šivalni stroj
je edino le

Josip
Petelinc-a

znanka

Gritzner in Adler

za rodbino, obrt in industrijo

Ljubljana

blizu Prešerno-vega spomenika

Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija.

Delavnica za popravila

Na veliko Telefon 915 Na malo

»Opeka«
prvovrstne zidake priporoča
opekarna

»EMONA« D. D.

v Ljubljani — Tovarna na
Viču (Brdo) — Pisarna v
Pražakovi ulici 3, prtljaje.